

עין משפט
גר מצוה

מה:

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

עד א מ"י פ"ה מה"ג
שירות הלכה ב קמג
עין פ סט טו"ע ח"מ
סיון ע טע"ף ב:
ע"ה ב טו"ע ח"מ כ"י
טע"ף ח וע"ה
מ"י פ"ד מה"ג טוק ממונ
הלכה י והשגחה ונ"מ
ונ"מ:
ע"ה ג מ"י פ"ו מהלכה
טוק ממונ הלכה א
סנה ע"ה פו טור ש"ע
ח"מ טע"ף ב:
ע"ה ד מ"י טע"ף הלכה ב
וע"ה השגחה ונ"מ
ונ"מ סנה טע"ף:

בחזקת שימור קיימי. אין הפירוש כהה"ל דפ"ק (ד' טו.) גבי פלוגתא דפלגא נזקא קנסא דנחזקת שימור דהתם היינו דאין זריכין שימור שאין דרכו להזיק כמו שן ורגל אבל חזקת שימור דהכל היינו שדרך בני אדם לשמרו וקנס עמיד להו שמירה פחותה ור"מ גרס דבר' מאיר נחזקת שימור ודרכי יהודה לאו נחזקת שימור ולפי הגיר' הכי פירושו מאי טעמא דר' מאיר קסבר סתם שזורים נחזקת שימור חשיבי לבעלים שפזרין הבעלים שאין דרכן להזיק ועל כן אינם מושגין לשומרם וטעמא דר"י סתם שזורים לאו נחזקת שימור חשיבי לבעלים ונערי להו שמירה פחותה ולכן גירסא הו' פירוש חזקת שימור דהכא נחזקת שימור דפ"ק ומיהו בין לר"מ בין לר"י סברי שפיר פלגא נזקא קנסא: **והא** טיבעי ליה **א**ו. נראה כגירסת הספרים דגרסי והא מבעי ליה לגופיה כלומר לריבוי אחר ריבוי: **לא** סבר ר"י אלא צד העדאה שבו. מסנא אומר קן דאטו משום שנעשה מועד גרע ויפטר אפילו מח"נ בשמירה פחותה ור"י התיב לחומרא דליה לן למימר דתמות נחזקת עומדת מסנא כדפרישית אלא לקולא דאין משתלם אלא מגופו וזוה"ל אפוטרופוס ימנלן וי"ל הואיל דזריכין אטו לומר דתמות נחזקת עומדת לחומרא ה"ה לקולא ומיהו לפטר בהודאתו למ"ד פלגא נזקא קנסא לא אמרינן נחזקת עומדת ד"דיון דלייעד לאו קנסא הוא: **מועד** דק"ן יסין. מלינו למימר דדוקא נקט לפי שקין ימין מוזנן להזיק יומר מתקן של שמאל אבל מועד לקרן שמאל כ"ש דמועד לקרן ימין או שמאל אין מועד ואורחא דמילתא נקט:

דאמר שוכר כשומר חנם דמי. צננא מיעטא דהשאל (ד' לה:) ועמי חוץ משומר חנם והשוכר: ואי כר"י. היכא דשמרו שמירה פחותה אחרי משלמים כופר האמר ר"י מועד סגי ליה בשמירה פחותה: ר"ה ס"ה **דאמר.** כמתניתין (להלן) אין לו שמירה למועד אלא ספין ואפילו שמירה מעולה וכ"ש האי דשמירה פחותה נטריו ומשום הכי משלמין כופר ולענין דמי שזר נמי חייבין דעליהן לשמרו שמירה מעולה הואיל ונושאי שכר הן. ונדעתייה שמירה מעולה לא מאי מוקים לה אפילו לר"א דע"ה. לענין כופר חייבין דלא סגי ליה בשמירה מעולה לענין דמי שזר לבעלים פטורין דהא נטריוהו ומאי הוה להו למיעבד: **וספמא דמילא.** שזר נגחן כי מקבל איניס נטריוהי עליה למה שהו מוחזק מקבל עליה דלא ליק חמריה דלא אכל דלא ליקויה אחריני לא מסיק אדעתיה שהי אין שזר ממילא לנגדו מפסדו: **ביתר** ונעל **כפניו** כראוי. היינו שמירה פחותה לתם שריולה לעמוד כריח מצויה לקמן כהכונס ודף (ה:) **ולא ישמרנו** כעלוי. כמועד כמי מיעט הכתוב לשמירה מועטת כדמפרש בגמרא: **אין** לו שמירה. למועד: **אלא** ספין. ואפילו שמרו שמירה מעולה והפילו הכותל ויאל חייב. ושלם מחלוקות דבצר לר"מ בשמירה פחותה חייב וכמעלה פטור ולר"י בפחותה נמי פטור ולר"א מעולה נמי חייב: **גמ'** לאו **נחזקת שימור קיימי.** אין אדם משמר שזרו כלל אלא מניחו ויואל: **נניחה** לסת **נניחה** למועד. מגזירה שיהו לבעי נמי תם שמירה מעולה: **סתם שזורים נחזקת שימור קיימי.** אין לך אדם שאינו משמר שזרו שמירה פחותה ומייב הכתוב כהם אלמא שמירה מעולה כפי הדר כתב כ"י: **וכי סימא.** יליף נניחה נניחה דתם נמי לכגי ליה בפחותה: **והא.** לא ישמרנו מבעי ליה ללאו כלומר לגופיה דהם לא שמרו שמירה מעולה לחייב ודרשינן ביה ריבוי אחר ריבוי ומיעוטא דתם מנא ליה: **לו.** מיעטתי לפחותה ולא לאחר: **אבל** ד' סמוס **נחזקת עומדת.** דלא סגי ליה בפחותה ומשלם חיי נוק: **אליבא דמאן.** כלומר הא ודאי לענין משלומין לא אצטרך ליה לרד לאשמעינן דלימין נוק שלם ולשמאל שלא הועד לה משלם חיי נוק דהא כי האי גוונא טובא תנן (לעיל ג.) דאפילו מועד לאדם אינו מועד לבהמה וכ"ש מועד לקרן ימין שהוא ד' חזקה שזו אינו מועד לשמאל

(א) לקמן מ: (ט"ז)
כ"ח פ: (ג) לה: לקמן
מ: טעמות מנ: (א) לקמן
ט: (ועי' בחומ' סנה
ג. ד"ה קפ"ה) (ד) ועיל
לר: (א) ועיל (ו) ועיל
מנ: (א) ועיל (ב) ועיל
ח) ועיל (י) ועיל
ט) ועיל (י) ועיל
(ט.)

תורה אור השלם

1. או נודע כי שור נגח
הוא מחמול שלם ולא
ישמרו בעליו שלם
ישלם שור תחת השור
ודקמת יהיה לה:
סמות כא לו

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא סבר ר"י
הכין דאיידי לא קבא
חזא וכיכ רש"י לעיל על
פ"ה ד"ה ש"ה של פרס
ותוס' שם ד"ה אין
מפסדו ועל מ ע"ה
תוס' ד"ה ולמא ליה:

מוסף רש"י

דאמר שוכר כשומר
חנם דמי. דקא הייב אגרי
מלאכמו ואינו טעם שזר על
דאמר: **ב"מ** (ט"ז) דאמר
שוכר כשומר שוכר
דמי. הואיל והלמא הוא
אלה. אפי"ה שטותן שזר
פטולא שומר שזר הוא,
דאי לא הייב שזר היי שאל
ומיז כלומין. השאל
דיחב ליה אגרא לא היי
שאל והי שומר שזר
(ט"ז) שוכר
משלם. דשומר חנם
ושומר שזר ויאל חייב,
שוכר לא חייב ומיז דין
חייב לענין נגיבה ואכריה,
פטור או חייב (ט"ז). קשרו
בעליו. לשור (לקמן ט"ז).
הם חייבין דלא פני ליה
נחזקת עומדת. (ט"ז). סתם
שזורים לאו נחזקת
שימור קיימי. שריבין
נגיבה וזריכין שמירה
(דע"ה ט"ז) סתם לא ישמרום
בעלם שלא יזיקו אינם
נחזקת משמרים מלאכס
שלא יזיקו. אלא מייקין
אפילו נזקא דלאו אורחיה
הלך על מייחיה כריח
לנטרייהו (בבבובות ח"א).